

ONOPGEEFBAAR
VERBONDEN

CLASSICALE COMMISSIE KERK EN ISRAËL VELUWE

NIEUWSBRIEF JANUARI 2024

Twee vrouwen.
Tegenover elkaar.

De ene staat fier, met een kroon op, het hoofd
geheven. Dat is de kerk.

De ander met het hoofd gebogen, een
blinddoek om, vernederd. Dat is de synagoge.

Zo heeft de kerk het gezien: kerk en synagoge
tegenover (niet naast) elkaar.

De kerk ziet het, de synagoge is blind.

En dan ook die houding, die trots aan de ene
kant en die smaad, 't lijden, 't verdriet aan de
andere kant.

Foto: De originele Ecclesia en Synagoga van het portaal van
[de kathedraal van Straatsburg](#), nu in het [museum](#) en
vervangen door replica's. Beeld: [Wikipedia](#)

De profeet Jesaja spreekt ook over een sluier, een bedekking. 'En Hij zal op deze berg de sluier vernietigen, die alle natiën omsluit, en de bedekking, waarmede alle volken bedekt zijn'. (Jesaja 25:7). Maar niet over Israël maar over de heidenen, over de kerk. En pas in het laatste der dagen zal die sluier worden weggenomen.

In het Hebreeuws is het woord 'sluier' hetzelfde als de naam Lot. Lot is de gesluierde. Lot reisde mee in het spoor van Abram en hij zag niet dat Abram de gezegende is. Hij gaat bij hem weg en Abram is het die hem redt. Abram is het die voor zijn behoud bidt. En ten slotte wordt Lot gered vanwege Abram. Maar Lot zag het niet. Dat was zijn blindheid, zijn sluier.

De kerk ziet niet dat haar redding afhangt van Israël. We hebben de messias losgemaakt van zijn volk en zijn volk van de messias. De kerk heeft Israël gelasterd, beschuldigd, vervolgd. En we zagen niet dat de messias en zijn volk Eén zijn.

Foto: 'Synagoga and Ecclesia in Our Time' van Joshua Koffman, te zien bij de kapel van de Saint Joseph's University in Philadelphia (VS). Beeld: [Wikipedia](https://en.wikipedia.org/wiki/Synagoga_and_Ecclesia_in_Our_Time)

Ik geloof dat alleen de Heilige Geest ons die sluier kan afnemen. Ons kan genezen van onze blindheid. En dan wordt het anders.

Zo is het verbeeld, foto hier links, door de Amerikaanse beeldhouwer Joshua Koffman.

Weer twee vrouwen, maar zo anders. Niet tegenover, maar naast elkaar.

Beiden dragen een kroon.
Geen is blind.
Ze kijken bij elkaar in hun boeken.
Samen kijken ze uit naar de komst van Gods koninkrijk.

Als classicale commissie Kerk en Israël Veluwe is dit wat we willen.

Een tipje van onze sluier oplichten en samen ontdekken we wat God tot Israël en de kerk te zeggen heeft.

Namens de Classicale Commissie Kerk & Israël van de Veluwe,
Ds. Nico van den Houten
Ambassadeur Kerk & Israël

Ds. Nico van den Houten, ambassadeur voor het werk van Kerk en Israël vanuit de Protestantse Raad voor Kerk en Israël.
Lid van de classicale commissie Kerk en Israël Veluwe van de Protestantse Kerk Nederland.
Predikant van de Kleopasgemeente te Ede.
Mr. Beelpark 36, 6716 EW Ede
Tel.: 0318 307321 | e-mail: predikant@kleopasgemeente.nl

Hieronder D.V. de activiteiten tweede helft seizoen 2023-2024:

17 januari: Kinderfeest in de Ark over Chanoeka

Voor kinderen is er een middag over dit feest waarin ze luisteren, zingen, spelletjes spelen en knutselen. **Anja Hoolwerf** zal die woensdag deze kindermiddag verzorgen. Alle kinderen van de basisschool zijn welkom van 15.30 - 16.30 uur.

WOENSDAG 17 januari: Kinderfeest over Chanoeka

De Ark, Heyendaal 10, 6715 JM Ede

Aanvang: 15.30 uur

Info: Gert Sleenwenhoek, tel.: 0318 623494 | e-mail: gsleenwenhoek@gmail.com

17 januari: Open Avond 'Kerk & Israël-leerhuis Ede'

Chanoeka-feest.

Verhelderen van Joods lichtjesfeest.

Op woensdagavond 17 januari gaat het in De Ark - Ede over het lichtjesfeest van Israël: Chanoeka.

Iedereen is welkom van 20.00 tot 21.45 uur. **Stef Looijen** van de Jonahgemeente Ede zal de betekenis uitleggen van het Chanoekafeest.

Als altijd is dit feest rond (het wonderverhaal van) de lichtjes door de Joodse gemeenschap weer gevierd in december - maar intenser dan in de voorafgaande jaren. Omdat december voor iedereen een drukke maand is, is ervoor gekozen om de betekenis van dit feest in januari toe te lichten.

Chanoeka betekent: inwijding.

Het betreft hier de inwijding van de tweede tempel die door Ezra na de Babylonische ballingschap is gebouwd. En het gaat daarbij niet om de oorspronkelijke inwijding, maar om een her-inwijding, want lang na de dagen van Ezra en Nehemia is de tempel ontwaard door een Griekse (Hellenistische) vorst, genaamd Antiochus IV Epiphanes.

Hoe is dit feest ontstaan?

En waarom is het belangrijk voor christenen om hier meer over te leren?

Ook zal het gaan over verschillen tussen het Grieks-heidense denken dat voor een groot deel de westerse cultuur heeft bepaald, en het Bijbelse (Joods-christelijke) denken.

Deze leer- en ontmoetingsavond wordt georganiseerd door Leerhuis Kerk & Israël Ede.

Info: predikant.deark@hervormdede.nl ds. Davy Hoolwerf.

De volgende open avond is gepland op: 22 april 2024 (Pesach). Zet u deze vast in de agenda? Alle open avonden vinden plaats in De Ark en zijn toegankelijk voor alle belangstellenden.

WOENSDAG 17 januari: Open avond Kerk & Israël Leerhuis Ede

De Ark, Heyendaal 10, 6715 JM Ede

Inloop: 20.00 uur, aanvang: 20.15 uur

Info: Gert Sleeuwenhoek, tel. 0318 623494 | e-mail: gsleeuwenhoek@gmail.com

20 januari: Studiemiddag over 'De Joodse ziel' in 't Loo Oldebroek

Op zaterdagmiddag 20 januari houdt de classicale commissie Kerk en Israël Veluwe een studie- en ontmoetingsmiddag over het thema: De Joodse ziel tussen christendom en jodendom.

Wat betekent het als je Joods bent en hoe verhoudt zich dat tot het christendom?

The poster is titled 'De Joodse Ziel' in large white letters on a blue background. Below the title is the subtitle 'tussen christendom en jodendom'. It lists three speakers: 'ds Harry Smit & Judith Boekel Smit' (with a note 'nav hun boek: De ziel van Catharina') and 'ds Jacco Overeem' (with a note 'Messias en Joden'). In the center is a circular image of a hand holding a heart, surrounded by Hebrew text. To the right is a logo with a Star of David and the text 'CHOPPEBAAR VERBODEN KERK & ISRAËL VELUWE'. At the bottom right, the location is given as 'PLAATS Maranathakerk Verlengde Looweg 25 't Loo Oldebroek'. At the bottom, the event details are: 'STUDIE-ONTMOETINGS DAG Zaterdag 20 januari 13:15-16:00 uur'.

Ds. Harry Smit en zijn dochter **Judith Boekel Smit** vertellen daarover hun persoonlijk verhaal naar aanleiding van het boek over hun (groot)moeder: 'De ziel van Catharina'.

Ds. Jacco Overeem zal in zijn bijdrage inzicht geven in Messiaans Joodse geloofsgemeenschappen en hoe hun positie is ten opzichte van Israël en de kerk.

Er is voldoende ruimte om over dit thema vragen te stellen en met elkaar in gesprek te gaan. De middag is van 13.15 tot 16.00 uur en iedereen die belangstelling heeft is welkom. De bijeenkomst wordt georganiseerd door de classicale commissie Kerk en Israël Veluwe van de Protestantse Kerk. Er zijn geen kosten aan verbonden en u hoeft zich niet aan te melden.

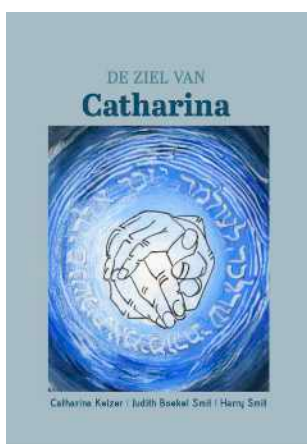
Messiaanse Joden

Zolang de gemeente van Christus bestaat, zijn er Joden geweest die Jezus volgen als hun Messias. Voor hen zijn vele verschillende benamingen in omloop, variërend van Hebreeuwse of Joodse christenen tot Jezus als Messiasbelijdende Joden en messiaanse gelovigen. In veel gevallen gaan achter deze benamingen verschillende definities en visies schuil. In deze bijdrage zal geprobeerd worden om helderheid te scheppen over de gebruikte termen en de betekenis daarvan. Wat zijn hun opvattingen en wat is hun positie ten opzichte van Israël en de Kerk? Zij behoren immers tot beide...

Over Jacco Overeem

Jacco Overeem is predikant en binnen het landelijk dienstencentrum van de Protestantse Kerk in Nederland medewerker Kerk & Israël. Hij is voorzitter geweest van Centrum voor Israëlstudies (CIS) en bestuurslid van de Stichting Messiasbelijdende Joden.

Over het boek 'De ziel van Catharina'

Heel lang heeft Catharina gezwegen. Ze kon er niet over praten. Het verhaal van haar leven was te gecompliceerd en ze wilde haar kinderen en kleinkinderen er niet mee belasten. Tegelijk woedde het in haar binnenste, een ongelooflijk verhaal.

Ze was op 15-jarige leeftijd in 1942 ondergedoken. Ternauwernood ontkwam ze als joods meisje aan de eerste razzia's. En dat niet alleen. Ze moest een ander mens worden. Telkens weer moest ze zich aanpassen. Zo kwam ze ook in aanraking met de kerk en het christelijk geloof. En dat had ingrijpende gevolgen voor de rest van haar leven

In "De ziel van Catharina" gaan zoon Harry en kleindochter Judith op zoek naar die gevolgen, niet alleen bij Catharina, ook bij haar kinderen, kleinkinderen en zelfs haar achterkleinkinderen. De

verhalen die uit deze zoektocht voortkomen, zijn 'geweven' in het aangrijpende verhaal van Catharina's onderduikperiode. 'Samen laten ze zien dat onze joodse ziel diep in ons verankerd zit,' aldus Judith en Harry. 'Elke dag zijn wij ons ervan bewust dat ons bestaan niet vanzelfsprekend is. Zonder Catharina's moed en doorzettingsvermogen waren wij er niet geweest. Dit besef zit diep in ons. Niet alleen door de littekens van de oorlog die we met onze geboortes hebben meekregen. Ook door het bloed dat vol passie en levenslust door onze aderen stroomt. Het is onze joodse ziel.'

Over Harry Smit

Harry is theoloog en emeritus predikant. Hij heeft een joodse moeder en een christelijke vader. Al tientallen jaren verdiept hij zich in de joodse traditie, in het bijzonder in de Talmud, na van jongs af aan opgevoed te zijn in de gereformeerde kerk.

Over Judith Boekel Smit

Judith is communicatiemanager en studeerde af aan de Rijksuniversiteit in Groningen met een masterdiploma in Interculturele Communicatiewetenschappen. Ze werd opgevoed door twee gereformeerde predikanten, maar was altijd op zoek naar haar joodse wortels.

ZATERDAG 20 januari: Studie - Ontmoetingsdag
Maranathakerk 't Loo Oldebroek (Verlengde Looweg 25).

Tijdstip: 13.15 uur - 16.00 uur

Voor alle belangstellenden en er zijn geen kosten aan verbonden. Aanmelden niet nodig.

Toegang, koffie en thee gratis

Info: Freek Kroese, tel.: 06 51759207

30 januari: Lezing in Ermelo over 'De Bijbelse beloften aan Ismaël'

Niet alleen zijn er rijke beloften voor Izaäk, maar ook voor Ismaël, de zoon van Abraham en Hagar, die gezien wordt als de stamvader van de Arabieren. Hierover lezen we in Genesis 17: 20: 'En wat Ismaël betreft, ik heb u verhoord; zie, Ik zal hem zegenen, hem vruchtbaar doen zijn en uitermate talrijk maken; twaalf stamvorsten zal hij verwekken, en Ik zal hem tot een groot volk stellen.'

Welke beloften staan nog uit voor de Arabische volken?

In Jesaja 19:23-25 lezen we: 'Op die dag zal er een weg lopen van Egypte naar Assyrië. Dan zullende Assyriërs naar Egypte komen en de Egyptenaren naar Assyrië, en samen zullen zij de Heer dienen. Op die dag zal Israël zich als derde bij Egypte en Assyrië voegen, tot zegen voor de hele wereld.' Deze tekst spreekt over een toekomst waarin Israël en de Arabische volken God zullen dienen.

Zal er ooit vrede komen tussen Joden en Arabieren die beiden dezelfde stamvader hebben? Wat betekenen deze profetieën voor ons gebed voor het Midden-Oosten?

Tijdens deze bijeenkomst is er gelegenheid om over het thema: Welke Bijbelse beloften staan nog uit voor het huis van Ismaël? met **ds. Frank Heikoop** in gesprek te gaan. Vrije entree. Vrijwillige bijdrage voor de onkosten.

DINSDAG 30 januari: Lezing door ds. Frank Heikoop, voorzitter van Christenen voor Israël te Nijkerk

Westerkerk, Oude Nijkerkerweg 4, 3853 JS Ermelo

Info: <https://www.hervormd-ermelo.nl/westerkerk> Klikken op: activiteiten/agenda

Toegang, koffie en thee gratis

Kerk open vanaf 19.30 uur, opening 20.00 uur, sluiting 21.45 uur

Georganiseerd door de Commissie Kerk en Israël Ermelo

Info: Secretariaat Nel Kommers Tel.: 034 556180 | 06 22488158 | e-mail: pa.kommers@planet.nl

5 februari: StudieKring 'Kerk & Israël-leerhuis Ede'

StudieKring

Hart van de Thora

Leviticus aan de hand van het commentaar van Rabbijn Jonathan Sacks
Inleiders ds. N.W. van den Houten en ds. D. Hoolwerf

Maandagavond 20.00-21.30 uur
plaats: De Ark (Heyendaal 10)

23 oktober | 13 november | 4 december | 5 februari | 11 maart | 8 april | 13 mei

Dit seizoen is er in De Ark op maandagavonden van 20.00 tot 21.30 uur naast de Open Avonden ook weer een studiekring van Kerk & Israël-leerhuis Ede.

Inleiders zijn ds. Nico van den Houten en ds. Davy Hoolwerf.

Het thema is: Hart van de Thora, Leviticus aan de hand van het commentaar van rabbijn Jonathan Sacks.

De geplande data voor deze leerhuisavonden zijn: 5 februari, 11 maart, 8 april en 13 mei.

MAANDAGAVONDEN: Studiekring Kerk & Israël-leerhuis Ede

De Ark, Heyendaal 10, 6715 JM Ede

Data: 5 februari, 11 maart, 8 april, 13 mei

Inloop: 20.00 uur, aanvang: 20.15 uur, afsluiting 21.30 uur

Info: Gert Sleeuwenhoek, tel.: 0318 623494 | e-mail: gsleeuwenhoek@gmail.com

13 februari: Lezing in Ermelo over 'Komt Israël ooit tot zijn rust?'

In 2023 vierden we het 75-jarig bestaan van de staat Israël. Het bestaan van Israël kenmerkt zich door pogroms en vervolgingen, eeuwenlang. De gebeurtenis van 7 oktober 2023 laat dit weer duidelijk zien.

Het Joodse volk is het meest gehate volk door alle tijden heen. Het is een wonder dat dit volk er nog is. De vraag is: zal het ooit vrede worden rond Israël of zal de haat tegen Israël toenemen en uitlopen op een wereldwijd conflict?

Enerzijds lezen we over Gog en Magog die de uiteindelijke strijd zal voeren tegen Israël (Ezechiël 38; Openbaring 20), over Jeruzalem, de stad waaraan de wereld zich zal vertillen (Zacharia 12). In Micha 4:11 lezen we over volken die zullen genieten als Sion ontwijd wordt.

Anderzijds zijn er profetieën die getuigen van Gods blijvende trouw voor Zijn volk en dat Hij zijn beloften aan Israël zal vervullen.

De vraag is: wat zegt de Bijbel hierover?

Gaat Israël eerst nog door een diep dal heen of zal Israël pas tot zijn rust komen bij de komst van de Messias?

Wat zal het herstel van Israël betekenen voor de rest van de wereld?

In deze bijeenkomst is er gelegenheid om deze vragen met

ds. Oscar Lohuis (foto) te bespreken.

Vrije entree. Vrijwillige bijdrage voor de onkosten

DINSDAG 13 februari: Lezing door ds. Oscar Lohuis

Westerkerk, Oude Nijkerkerweg 4, 3853 JS Ermelo

Info: <https://www.hervormd-ermelo.nl/westerkerk> Klikken op: activiteiten/agenda

Toegang, koffie en thee gratis

Kerk open vanaf 19.30 uur, opening 20.00 uur, sluiting 21.45 uur

Georganiseerd door de Commissie Kerk en Israël Ermelo

Secretariaat Nel Kommers Tel.: 0341 556180 | 06 22488158 | e-mail: pa.kommers@planet.nl

5 en 12 maart Lezing over het 'joods' verstaan van de Romeinenbrief

Ds. Bart Gijsbertsen verdiept zich al decennia lang in een Bijbeluitleg die wortelt in de joodse traditie. Hij is op zoek naar een theologie waarin het volk Israël de plaats krijgt die het toekomt.

In twee bijeenkomsten neemt ds. Gijsbertsen ons mee in het 'joods' lezen van Paulus' woorden in de Romeinenbrief. Veel begrippen zoals gerechtigheid, wet, geloof, werken der wet, rechtvaardiging hebben vanuit de joodse achtergrond een 'andere' betekenis vergeleken met hoe wij die kennen.

Ds. Gijsbertsen zal verduidelijken hoe Paulus in de hele Romeinenbrief het volk Israël en de relatie met de andere volken op het oog heeft en dat Israël vanuit het 'joods' verstaan een prominentere plaats zou moeten innemen in prediking, liederen en belijdenisgeschriften.

Tijdens de eerste bijeenkomst komen met name de hoofdstukken 1 t/m 8 aan de orde. In de tweede bijeenkomst de overige hoofdstukken.

Beide lezingen zullen ongetwijfeld vragen oproepen, omdat het 'joods' verstaan nogal afwijkt van de ons bekende (christelijke) invulling.

In beide bijeenkomsten zal voldoende tijd zijn om met ds. Gijsbertsen van gedachten te wisselen.

We hopen dat het 'joods' verstaan u helpt bij de verdieping van uw geloof.

DINSDAG 5 en 12 maart: Lezing door ds. Bart Gijsbertsen
Westerkerk, Oude Nijkerkerweg 4, 3853 JS Ermelo

Info: <https://www.hervormd-ermelo.nl/westerkerk> Klikken op: activiteiten/agenda

Toegang, koffie en thee gratis, vrijwillige bijdrage voor de onkosten

Kerk open vanaf 19.30 uur, opening 20.00 uur, sluiting 21.45 uur

Georganiseerd door de Commissie Kerk en Israël Ermelo

Secretariaat Nel Kommers Tel.: 0341 556180 | 06 22488158 | e-mail: pa.kommers@planet.nl

